эл. татар
зала 7
шкафъ XXXVI
полка 4 №162

اثر
رضاء الدين فخر الدين

عقيده

1491/3081

قزم زينب ايچون يازدم

ناشری:
شرق کتابخانه سی

ОРЕНБУРГЪ.
ПАРОВАЯ ТИПО-ЛИТОГРАФІЯ
Т-ВА КАРИМОВЪ, ХУСАИНОВЪ И К-о.
1908

Татар.
3-4711

عقيده

قزم زينب ايچون يازدم

اثر
رضاء الدين فخر الدين

ناشرى

شرق كتابخانه سى

اورنبورغ
« كريموف ، حسينف وشركاسى » نلك پاراواى مطبعه‌سى
١٩٠٨

Из фондов Российской национальной библиотеки

ایمان ـ اعتقاد

پیغەمبەرمز محمد (صلی الله علیه وسلم) الله تعالی حضرتندن کتورگان نرسەلرگە تل ایله اقرار ایتوب (سوپلاب) کوڭل ایله اشانوغە، ایمان هم اعتقاد دییولنه در. عرب تلی ایله ایمان کتوره طورغان سوزلر اوشبو نلردر:

١) لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ

معناسی: «الله تعالی دن باشقه، حقلق اوزرنده قللق ایدلمش (عبادت قیلنمش) ذات هیچ یوقدر. محمد (صلی الله علیه وسلم) الله تعالی نڭ ایلچیسیدر»

٢) اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

معناسی: «الله تعالی دن باشقه، حقلق اوزرنده قللق ایدلمش ذات هیچ یوقدر، دیه گواهلق

Из фондов Российской национальной библиотеки

عقیده

بسم الله الرحمن الرحیم

الله تعالی حضرتی پیغمبرمز محمد (صلی الله علیه وسلم) آرقلی بزلرگه اسلام دینینی یبارمشدر. اسلام دینن طوتوچی کیمسه لرگه « مسلمان ــ مؤمن » دییوب آیتولنه در. مسلمان بولور ایچون الله تعالی گه، فرشته لرگه، کتابلرغه، پیغمبرلرگه، آخرت کوننه، تقدیرگه، اولگاندن صوڭ ترلوگه ایمان کتوررگه کرك بولا در. اگرده بر کیمسه اوشبو آیتولگان نرسه لرگه ایمان کتورسه مسلمان ـ مؤمن بولادر، بارسینه یا که قای برسینه ایمان کتورماسه مسلمان ـ مؤمن بولمیدر.

الله تعالی گه ایمان کتورمك

الله تعالی حضرتی یالغزدر، هیچ ایشداشی وتیڭداشی یوقدر، بارچه کامل صفتلر ایله صفتلنمش وبارچه کمچیلك صفتلردن پاکدر، قرآن شریفده ذکر ایدلمش اسملری وصفتلری جمله سی حقدر. الله تعالی بارچه عالمنی یوقدن یاراتقوچی وبار ایتکوچیدر.

فرشته لرگه ایمان کتورمك

فرشته لر الله تعالی نك قوللریدر. هر وقت الله تعالی گه عبادتده لردر. گناه قیلمازلر، اوزلرینه بیورلغان خدمتلر ایله شغللنورلر، آرالرنده مشهور اولغانلری حضرت جبرائیل، حضرت میکائیل، حضرت عزرائیل، حضرت اسرافیل (علیهم السلام) در.

Из фондов Российской национальной библиотеки

ویرام. هم محمد (صلی الله علیه و سلم) الله تعالی نك قلی، وبنده‌لرگه دین اوگراتر ایچون یبارله‌ش ایلچیسیدر، دیه گواهلق ویرام».

بو سوزلر قسقه‌لق ایله ایمان کتوره طورغان سوزلر بولغان ایچون «ایمان اجمالی» - جیوب ایمان کتورمك دییورلر. اما برام برام آیروب ایمان کتروگه «ایمان تفصیلی» دییورلر. ایمان تفصیلی اوشبودر:

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ.

معناسی: «اشانام الله تعالی‌گه، فرشته‌لرینه، کتابلرینه، پیغمبرلرینه، قیامت کونینه، ایزگولك ویاوزلق الله تعالی‌دن ایکانلگینه، اولگاندن صوك قبردن ترلوب چغوغه.

باشقه آدملر کبی اولسه‌لرده، گناه قیلمازلر. الڭ ایلـکلری ادم علیه السلام والڭ صوڭلری بزم پیغمبره‌ز محمد (علیه السلام) در. بو ایکی پیغمبر آراسنده نه قدر پیغمبرلر اولدی ایسه جمله سی حقدر (۱). محمد (علیه‌السلام) دن صوڭ پیغمبر کیله چگی یوقدر

آخرت کونینه ایمان کتورمك

بو دنیا هلاك بولوب، قیامت کونی کیله چکدر. قیامت کوننده، دنیاده اشلـگان اشلر طوغروسنده صوراو، ایزگی وبوزوق عمللرنی اوزینه لایق روشده اولچاو، صراط کوپرینه بارو بولاچقدر. یخشی بنده‌لر اجماخ اسملی اورنغه کروب راحت کوره‌چکلر وبوزوق اشلر قیلوچیلر تموغ اسملی اورنغه کروب عذاب ایتـولنه چکلردر. آخرت کونینك بتوی وتوکانوی اولماز، دنیاده قیلنغان یخشیلق ویمانلقلر شونده فاش اوله چقدر.

---

(۱) قرأن شریفده اسملری آیتولـگان پیغمبرلر اوشبو نلردر: آدم. ادریس. نوح. هود. صالح. ابراهیم. لوط، اسماعیل. اسحاق. یعقوب. یوسف. ایوب. شعیب. موسی. هارون. ذوالـکفل. داود. سلیمان. الیاس. یونس. الیسع. زکریا. یحی. عیسی. محمد. (علیهم الصلاة والسلام).

Из фондов Российской национальной библиотеки

کتابلرغه ایمان کتورمك

الله تعالی نك دین ویخشی خلقلر اوگراتوب پیغمبرلر آرقلی یبارگان کتابلری حقدر. مشهور کتابلری تورات، زبور، انجیل، قرأن (شریف) در. بونلردن باشقه‌لری صحف یعنی کاغدلردر. تورات، موسی اسملی پیغمبرگه، زبور داود اسملی پیغمبرگه، انجیل عیسی اسملی پیغمبرگه، قرأن بزم پیغمبرمز محمد (علیه السلام) غه ویرلمشدر. قرأن (شریف) یبارلگان صوك اولگی کتابلر ایله عمل ایتمك نسخ ایتلمش (توقتالمش) در. ایمدی آنلر ایله عمل ایتمك درست اولمای یالگز قرأن ایله گنه عمل قیلنه در.

پیغمبرلرگه ایمان کتورمك

پیغمبرلر، بنده‌لرگه دین اوگرتر ایچون الله تعالی حضرتندن یبارلمش ایاچیلر در. بونلر هر اشده

جمله عمللری الله تعالی نك اوزینه معلوم بولغان روشچه اولچانوب، شوڭا موافق جزالر کوره‌چکلردر. صراط کوپرندن کچدیکلرنده اوصال بنده‌لر تموغغه توشوب عمللری برابرینه عذاب ایتولنه‌چکلردر. یخشی بنده‌لر صراط کوپرندن کچوب جنتکه واره‌چقلردر. گناهلی مسلمانلرنی الله تعالی گناهلری برابرینه تموغده عذاب ایلر وتلاسه گناهلرنی عفو ایدوب (یولوب) جنتگه یبارر. جنت ایله تموغ هر ایکیسی منگولك یورتلر اولوب، بتمازلر وتوکانمازلر، آنلرغه کرگان کشیلر منگو قالورلر.

هر بر مسلمان، کرك ایر وکرك خاتون اولسون، کرك کچوك وکرك الوغ بولسون، اوشبو روشده اعتقاد ایدرگه تیوشلیدر. الله تعالی جمله‌مزگه اوشبو اعتقاد ایله دنیاده یوررگه، اوشبو اعتقاد اوزرنده آخرتکه سفر ایدیب اوز حضورنه واررغه نصیب ایتسون!

Из фондов Российской национальной библиотеки

تقدیرگه ایمان کتورمك

بتون دنیا هم دنیاده یوقدن بار بولغان وباردن یوق بولغان نرسه‌لر، جمله‌سی الله تعالی نك تلاوی، بار یاکه یوق ایتوی ایله بولادر. بنده‌لرنك یخشی ویمان اشلری هم الله تعالی نك تقدیری ایله بولادر یعنی بنده‌لر نیندای گنه اشنی اشله‌کچی بولوب اختیار ایتسه‌لر، شول ساعت ایله اول اشنی بار ایته (یاراتا) در. الله تعالی بنده‌لرنك یمان اشلرینه رضا اولماز، شونك ایچون یمان اشلرنی اختیار ایدوچیلرگه قیامت کوننده یمان جزا ویرر.

اولگاندن صوڭ ترلوگه ایمان کتورمك

آخرت کوننده جمله آدم بالالری ینه‌دن ترلوب، دنیاده وقتده اشلگان اشلرندن حساب ویره‌چکلردر.

عرب تلی ایله اولغان قران شریف، پیغمبرمز محمد (صلی الله علیه وسلم) زمانندن بو کونگه قدر همیشه سلامت صاقلانوب کیلمش، بوندن صونگغیلرغه هم شول حالده سلامت قالاچقدر.

۲

حدیث شریف

پیغمبرمز محمد (صلی الله علیه وسلم) سویلگان سوزلرنی «حدیث» دییورلر، اشانچلی عالملر حدیثلرنی هم ده پیغمبرمزنک هر تورلی فعل ومعامله لرنی بیان ایدوب کتابلر یازمشلر واوشبو کتابلر دنیا یوزینه تارالوب مشهور اولمشلردر.

اعتقاد وعمل روشلری قران شریف وحدیثلرده آچیق ایدوب کوسترلمشدر. مسلمانلر اوزلرینک هر اشلرنی قران وحدیثلرگه موافق ایلرلر، دین طوغروسنده برر تورلی مشکللکلری بولسه قران

مسلمان اولغان کشیلرگه بیلورگه

تیوشلی اولغان نرسه‌لر:

۱

قران شریف

قران شریف الله تعالی دن پیغمبرمز محمد (صلی الله علیه وسلم) آرقلی یبارلمش حق کتابدر. بونده اولغان سوزلر الله تعالی سوزلریدر. قران شریف آز آز کیلوب یکرمی اوچ یل قدر مدتده تمام اولمشدر. ایمان اعتقادلر، تیوشلی عملر، بنده‌لر ایچون کرکلی اولغان اوگوت ونصیحتلر جمله سی قران شریف ایچنده باردر. اوتکان پیغمبرلرنک وباشقه خلقلرنک خبرلری؛ کیله چکده اولاچق واقعه‌لر؛ قیامت کونی، جنت تموغ خبرلری قران شریفده سویلانمشدر.

Из фондов Российской национальной библиотеки

ایمان، نماز، روزه، زکات، حج، نی «بنای اسلام» دییورلر. (اسلامنك بناسی دیمکدر).

۴

مسلمانلر

یر یوزنده اولغان مسلمانلر، نه قدر باشقه نسللردن وتورلی تورلی تللر ایله سویلاشسه لرده قران شریف حکمی ایله جمله سی بر برینه قارنداش لردر. شونك ایچون اسلام دیننده اولغوچیلر بر برینه دوست اولورغه، هر وقت تاتو طوررغه، بر برینه حرمت قیلورغه تیوشلی. شریعت بیوروغندن باشقه روش ایله مسلمان کیمسه اوزینك قارنداشی اولغان مسلماننی رنجتماز، آنگا هیچ وقت ضرر کتورماز، یوزنی قزارتماز واویالتماز، آرتنده عیبنی سویلاب یورماز، برسینك سوزینی ایکنچیسنه ایرشدرماز.

مسلمانلرنك حسرتلری، شادلقلری اورتاقدر.

وحدیثلردن قاراب مشکللرنی آچارلر. اوزلری آڭلی آلمغان کیمسەلر، بیلوچیلر و آڭلاوچیلردن صورار واوگرانورلر.

اسلام دینی پیغمبرمز زماندن بزگە قدر اوشبو روش ایلە کیلمش و اوشبو روش ایلە بزدن صوڭغیلرغە هم قالور. اسلام دیندن باشقە ینەدن ایکنچی بر دین کیلەچگی یوقدر.

٣

بنای اسلام

مؤمن ومسلمانلر ایچون یوقاروده سویلادیکمز روش ایلە ایمان کتورمك، تاولکدە بیش وقت نماز اوقومق، هر یل رمضان شریف آیندە روزە طوتمق، بای بولسە زکات (شریعت اوگراتکان روش ایلە فقیرلرگە صدقە) ویرمك، کوچی یتسە عمرندە بر مرتبە حج ایتمك فرض (بورچ) در. اوشبو

Из фондов Российской Национальной библиотеки

کیلدی (١). آتاسی عبدالله، آنک آتاسی عبدالمطلب، آنک آتاسی هاشم، آنک آتاسی عبدمناف، آنک آتاسی قصی در. آناسی وهب قزی آمنه ایدی.

محمد (علیه السلام) قرق یاشینه ایرشدکنده الله تعالی دن پیغمبرلک کیلدی وایاللی اوچ یاشینه قدر «مکه» ده طوروب «مدینه» شهرینه کوچدی. «مدینه» ده اون یل طوروب آلتمش اوچ یاشنده وفات ایتدی. قبر شریفی «مدینه» ده اولوب مسجد حرام ایچنده (روضهء مطهره ده) در.

محمد (علیه السلام) یاش وقتندوق بیک عقللی گوزل خلقلی، درست سوزلی، اشانچلی ایدی. شونک ایچون مکه خلقی اوزینی یاراترلر و «امین» دیه یورترلر ایدی. (امین انابتلی واشانچلی دیمکدر). پیغمبرلک کلمزدن مقدم مکه شهری یاننده اولان «حراء» اسملی تاوغه باروب آولاقده

---

(١) میلادی ایله ٥٧٠ نچی ییل ٢٧ نچی آپریل، ربیع الاول طوقزنچی دوشنبه کون دنیاغه کلمشدر.

Из фондов Российской национальной библиотеки

شونك ایچون بر مسلمان اوستنه کلگان بلا وقضا ایچون شونی بیلوچی مسلمانلرنك جمله سی قایغررغه، بلا وقضانی اورتاقلارغه؛ شادلق کیلسه جمله سی برلکده شادلانرغه تیوشلی.

مسلمان کشی، تلی ویا که باشقه اعضاسی ایله هیچ وقت مسلمانلرغه ضرر کتورماز ورنجتماز، مسلمانلق بورچلرنی اوتامکده کچیلك ایتماز.

علملی وتقوالق ایدوچی (شریعت بیورقلرینی یرینه کتروچی) لرنك حرمتلری الوغ بولوب، بوندن باشقه ده بتون مسلمان بر تیگز صانالور. کرك بای وکرك فقیر؛ کرك توره وکرك باشقه اولسونلر برسینك ایکنچیسندن آرتقلقی اولماز.

٥

محمد „صلی الله علیه وسلم„

پیغمبرمز محمد (صلی الله علیه وسلم) عرب یورتنده «مکه» شهرنده دنیاغه

۵) ام حبيبة بنت ابى سفيان . ۶) ام سلمة بنت ابى اميه . ۷) زينب بنت جحش . ۸) ميمونة بنت الحارث . ۹) زينب بنت خزيمة . ۱۰) جويرية بنت الحارث ۱۱) صفية بنت حيى .

---

۵) ام حبيبه ، ابو سفيان قزى وحضرت معاويه نڭ طوغمه سى ايدى . هجرتدن ۴۴ نچى يلده وفاتدر.

۶) ام سلمه ، ۸۴ ياشنده هجرتدن ۶۳ نچى يل صوڭنده وفات ايتدى .

۷) زينب بنت جحش ۵۳ ياشنده هجرتدن ۲۰ نچى يلده وفاتدر.

۸) ميمونه بنت الحارث ، هجرتدن ۵۱ نچى يل وفاتدر.

۹) زينب بنت خزيمه ، پيغمبرمز ايله ايكى اوچ آى قدر گنه طوروب وفات اولدى .

۱۰) جويريه بنت الحارث ، ۶۰ نچى ياشنده هجرتدن ۵۶ نچى يل وفاتدر

۱۱) صفيه بنت حيى ، ۳۶ وبر روايتده ۵۰ يل صوڭنده وفات اولدى . اوشبو خاتونلرنڭ اولگى آلتيسى قريش قبيله سندن الڭ صوڭغيسى يهود نسلندن اولوب ، قالغانلرى باشقه عربلردندر. حضرت عائشه دن باشقه سى جمله سى طول اولوب ، برقدرلرى پك ياشلى اولدقلرى حالده پيغمبرمز طرفندن نكاح ايدلمشلردر. بونلردن باشقه دخى خاتونلرى اولديغى روايت ايدلنسه ده كوبسى پيغمبرمز ايله كورشمامشلردر

Из фондов Российской национальной библиотеки

٧

پيغمبرمزنك بالالرى

١) ابراهيم . آناسى مصر قبطيلرندن ماريه اسمنده بر جاريه ايدى . اون يدى آيلق وقتنده پيغمبرمزنك اوزندن ايلك وفات اولدى .

٢) قاسم . مكه شهرنده حضرت خديجه دن دنياغه كلوب ' ياش وقتنده وفات ايتدى . پيغمبرمز اوشبو بالاسى اسمى ايله « ابوالقاسم » ديه كنيه لنه در .

٣) زينب ابوالعاص بن ربيع نكاحنده ايدى .

٤) رقيه . حضرت عثمان نكاحنده ايدى .

٥) ام كلثوم . رقيه وفات اولديغى صوڭ حضرت عثمان اوزرينه نكاح ايدلدى .

٦) فاطمه . حضرت على بن ابى طالب نكاحنده ايدى .

Из фондов Российской национальной библиотеки

الڭ ایلك مسلمان اولغوچیلر: ایرلردن حضرت ابـوبکرالصدیق، خاتـونلردن حضرت خدیجه (پیغمبرمزنك خاتونی)، صبیلردن حضرت علی در.

١٠

تابعین

صحابه‌لرنی کوروب، آنلردن علم آلغان ودین اوگرانـگان کیمسه‌لرنی تابعون، تابعین، دیه‌ورلر. (برگنه کشی اوافانده تابعی دیه‌ورلر). صحابه‌لردن صوڭ الڭ حرمتلو کیمسه‌لر بونلردر. آرالرنده علم ایله مشهورلری معلوم اولسه‌ده، آنلردن باشقه لری بیك کوب اولدقلری ایچون صانلری معلوم توگلدر. الله تعالی جمله سندن رضا اولسون!

Из фондов российской национальной библиотеки

الله تعالی گه عبادت ایلر ایدی. اوشبو وقتده الله تعالی آشکار جبرائیل فرشته آرقلی پیغمبرلك یباردی.

٦

محمد ،، علیه السلام ،، نك خاتونلری

پیغمبرمزنك خاتونلری اوشبونلردر.

١) خدیجه بنت خویلد. ٢) سوده بنت زمعه.

٣) عائشه بنت ابی بکر الصدیق. ٤) حفصه بنت عمر.

---

١) حضرت خدیجه الك ایلك آلمش خاتونیدر. بونی آلدیغی وقت پیغمبرمزنك یاشی یکرمی بیش وخدیجه قرقنچی یاشنده ایدی. هجرتدن اوچ یل ایلك مکه شهرنده وفات اولدی. برلکده اون یل ترکلك ایتمشلردر.

٢) حضرت خدیجه وفاتندن صولك آلمش خاتونی حضرت سوده در. هجرتدن ایللی دورتنچی یل وفات اولدی.

٣) عائشة ، حضرت ابوبکرالصدیق قزی ایدی. پیغمبرمز ایله طوقز یل غنه ترکلك ایتوب اون سکز یاشنده طول قالدی. هجرتدن ایللی سکزنچی یلده وفات ایتدی. یاشی ٦٦ ده ایدی.

٤) حفصه ، حضرت عمر قزیدر. ٦٣ یاشینه ایرشوب هجرتدن ٤١ نچی یلده وفات ایتدی.

۸

پیغمبرمزنك خلیفه‌لری

۱) ابوبکر الصدیق. پیغمبرمز وفاتنده خلیفه اولوب هجرتدن ۱۳ نچی یل ۶۳ یاشنده وفات ایتدی. خلیفه‌لك مدتی ۲ یل ۳ آی اولمشدر.

۲) عمر بن الخطاب. ابوبکر الصدیق صوکنده خلیفه اولوب هجرتدن ۲۳ نچی یلده شهید اولدی. خلیفه‌لك مدتی ۱۰ یلدر.

۳) عثمان بن عفان. حضرت عمر صوکنده خلیفه اولوب هجرتدن ۳۵ نچی یلده شهید اولدی. خلیفه‌لك مدتی ۱۲ یلدر.

٤) علی بن ابی طالب. حضرت عثمان صوکنده خلیفه اولوب هجرتدن ٤۰ نچی یلده شهید اولدی. خلیفه‌لك مدتی ٤ یل مقدارنده در.

Из фондов Российской национальной библиотеки

٩

اصحاب

پیغمبرمزنی کوروب ایمان کتورگان کیمسەلرگە صحابە واصحاب دییورلر. بونلر پیغمبرمزنی کوروب مجلسدش اولدقلری وطوغریدن طوغری اسلام دیننی اوگرندکلری ایچون بیك حرمتلو کیمسەلردر. «مدینە» شهرندن اولغان صحابەلرگە «انصار» وپیغمبرمز یانندە طورر ایچون چیتدن کوچوب بارغانلرینە «مهاجر» ومهاجرون دییورلر (١).

پیغمبرمز وفات اولدیغندە صحابەلرنك صانلری یوز یکرمی دورت مکدن آرتمش ایدی. بونلردن سکز مك مقداریناك اسملری معلوم اولوب، کتابلردە یازلەشلردر.

Инв. № 15020

---

(١) انصار «یاردم ویروچیلر» دیمکدر. مدینەدە اولان پیغمبرمزگە هر اش طوغروسندە یاردم ایتدیکلرندن «انصار» اسمی صحابەلرە ویرلمشدر. «مهاجر» کوچوب وارمش دیمکدر.

Из фондов Российской национальной библиотеки

3-4711

5199

مفصل اسامی الکتب
بوش یبارله.

یکی و مهم اثر
«اللزومیات»

آقچه اورنینه پوچته
مارقه‌سی هم مقبولدر.

اسلام فیلسوفلرندن «ابو العلاء المعری»
حضرتلرینک «اللزومیات» نامنده اولان بیوک اثرندن
انتخاب اولنوب بر بیک او چیوز قدر ادبی-فلسفی-علمی
اشعار، فاضل موسی افندی بیگییف قلمیله ترکچه یه
ترجمه ایدیلوب «شرق کتابخانه‌سی» مصارفی
ایله باصیلوب چیقدی. «اللزومیات» بیوک قولده
۲۶۴ صحیفه اوزرنده غایت درست ونفیس روشده

باصلدی. مطالعه‌سی مدرس وشاکردلره
توصیه اولنور. بهاسی ۷۰ تین.
زاکازنوی باندیرول غه پوچته مصارفی ۱۹ تین.
۸۹ تینلک مارقه برابرینه هر طرفغه بر دانه
«اللزومیات» یبارلور.
کوبلاب آلوچیلارغه کتابچیلارغه ۱ کرام ایدیلور.

АДРЕСЪ:
Орскъ, оренб. губ. А. ИСХАКОВУ.

Из фондов Российской национальной библиотеки

Татар.
3-4711
Из фондов Российской национальной библиотеки